

Carrer Rosselló, 214, esc. A, 1r 1a
08008 Barcelona

Identificació de l'expedient

Resolució del procediment sancionador núm. PS 53/2020, referent a l'Ajuntament de Sant Boi de Llobregat.

Antecedents

1. En data 16/10/2019, va tenir entrada a l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades un escrit de denúncia contra l'Organisme de Gestió Tributària de la Diputació de Barcelona (en endavant, ORGT), amb motiu d'un presumpte incompliment de la normativa sobre protecció de dades personals. En concret, la persona denunciant, exposava el següent:

Que en data 08/10/2019, l'ORGTE li va notificar un requeriment de pagament amb recàrrec del 5%, referit a la liquidació de l'Impost d'increment del valor dels terrenys de naturalesa urbana (en endavant IIVTNU), emès el dia 27/09/2019 per *"no haver satisfet els deutes detallats al document adjunt en el període de pagament voluntari"*. Que aquest requeriment se li va notificar a una determinada adreça del municipi de Badalona, adreça que era la correcta a efectes de notificacions.

Que, atès que prèviament no havia rebut el requeriment de pagament de l'impost en període voluntari, va contactar amb l'ORGTE i una persona empleada de l'organisme li va comunicar que les notificacions en període voluntari s'havien dirigit a una altra adreça de Sant Boi de Llobregat, adreça que el denunciant afirmava que era incorrecta a efectes de notificacions.

La persona denunciant es queixava que l'ORGTE havia utilitzat una adreça incorrecta per notificar- hi la liquidació de l'IIVTNU en període voluntari. A més, afegia que l'organisme disposava de l'adreça correcta a efectes de notificacions, tal com acreditava la notificació del requeriment de pagament amb recàrrec.

2. L'Autoritat va obrir una fase d'informació prèvia (núm. IP 276/2019), d'acord amb el que preveu l'article 7 del Decret 278/1993, de 9 de novembre, sobre el procediment sancionador d'aplicació als àmbits de competència de la Generalitat, i l'article 55.2 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques (d'ara endavant, LPAC), per determinar si els fets eren susceptibles de motivar la incoació d'un procediment sancionador, la identificació de la persona o persones que en poguessin ser responsables i les circumstàncies rellevants que hi concorrien.

3. En aquesta fase d'informació, en data 12/11/2019 es va requerir l'ORGTE perquè informés de les raons que explicarien que l'organisme hagués intentat notificar a la persona denunciant, l'IIVTNU en període voluntari de pagament a l'adreça de (...) Sant Boi de Llobregat i, en canvi, en període recaptatori ho hagués fet a l'adreça (...) de Badalona.

Carrer Rosselló, 214, esc. A, 1r 1a
08008 Barcelona

4. En data 26/11/2019, l'ORGT va respondre el requeriment a través d'escrit en què exposava el següent:

- Que *"l'ORGT de la Diputació de Barcelona és competent per la recaptació dels deutes tributaris liquidats per l'Ajuntament de Sant Boi de Llobregat, corresponents a liquidacions de l'Impost sobre l'increment de valor dels terrenys de naturalesa urbana, en virtut de l'acord de delegació a favor de la Diputació de Barcelona (...)"*.
- Que *"el responsable de les dades facilitades era l'Ajuntament de Sant Boi de Llobregat i així s'indicava en la notificació de la liquidació"*.
- Que *"Malgrat que l'ORGT té un domicili tributari diferent, les dades indicades per l'Ajuntament no es modifiquen inicialment, atès que poden correspondre a un domicili específic indicat per l'interessat per la notificacions corresponents a aquell procediment o en una declaració de l'impost. En el moment en que l'ORGT ha començat el procediment de recaptació s'ha utilitzat el domicili correcte"*.
- Que *"havent-se obtingut les dades utilitzades en la notificació de la liquidació de l'Ajuntament, com a responsable, (...) es considera que no ha existit infracció per part de l'ORGT"*.

L'ORGT adjuntava a l'escrit documentació diversa.

5. En data 03/03/2020, també en el marc d'aquesta fase d'informació prèvia, es va requerir l'Ajuntament de Sant Boi de Llobregat (d'ara endavant, l'Ajuntament) perquè:

- Indiqués quina era l'adreça de la persona denunciante que l'any 2019 constava als fitxers de l'Ajuntament a efectes de notificacions.
- Informés sobre les raons per les quals l'Ajuntament va facilitar a l'ORGT l'adreça de la persona denunciante corresponent al municipi de Sant Boi a efectes d'expedició i notificació del document de pagament en període voluntari de l' IIVTNU.
- Indiqués quin era l'acord de delegació entre l'Ajuntament i la Diputació vigent a data corresponent als fets denunciats, concretament d'aplicació en l'expedició del document de cobrament de l'impost i a la seva notificació, tant en període voluntari (document cobrament expedit per l'ORGT el 24/05/2019), com en període de recaptació (document expedit per l'ORGT en data 27/09/2019).

Atesa la manca de resposta per part de l'Ajuntament, en data 25/06/2020 es va reiterar aquest requeriment d'informació.

6. En data 13/07/2020, l'Ajuntament va respondre el requeriment de data 03/03/2020 a través d'un escrit en què exposava el següent:

- Que *"en data 27 de desembre de 2018 i amb número de Registre General d'Entrada de l'Ajuntament de Sant Boi de Llobregat (...), la persona denunciante, (...), presenta una documentació per a practicar la liquidació de l'Impost municipal sobre l'increment de valor del terrenys de naturalesa urbana (IIVTNU). En el document de presentació, indica com adreça de*

Carrer Rosselló, 214, esc. A, 1r 1a
08008 Barcelona

notificació el carrer (...) de Badalona. Tanmateix, en la documentació adjunta, concretament en el document d'autorització per notificació de la liquidació de l'IIVTNU, indica com adreça als efectes de notificació (...) de Barcelona. Per tant, (...) a efectes de notificació (...), pot prestar a confusió ja que va indicar dues adreces diferents.

- Que "quan es va procedir a liquidar l'IIVTNU, l'aplicatiu per defecte dona com adreça de notificació l'adreça d'empadronament del subjecte passiu, que es corresponia amb (...), de Sant Boi de Llobregat (08830). Que la persona que va tramitar la notificació no va adonar-se que la situació en el padró d'habitants era de "baixa", amb efectes 2014, i conseqüentment no va buscar cap altra adreça de notificació. Per tant, "en aquest cas es tracta d'una errada material, que va motivar el fet que l'adreça proporcionada a l'Organisme de gestió tributària de la Diputació de Barcelona (ORGT) fou errònia, doncs no s'havia actualitzat amb la que el ciutadà va proporcionar posteriorment".

L'Ajuntament adjuntava al seu escrit l'Acord de delegació del Ple Municipal de l'Ajuntament de Sant Boi de Llobregat de data 23 d'octubre de 2000 de l'Ajuntament a la Diputació de Barcelona, quant a les facultats de gestió, liquidació, inspecció i recaptació dels tributs i altres ingressos de dret públic, la titularitat dels quals correspon a l'Ajuntament, inclòs l'IIVTNU.

7. En data 09/07/2020, es va requerir novament l'Ajuntament perquè aportés la documentació que, segons afirmava, hauria pogut propiciar la confusió en recollir l'adreça a efectes de notificacions, a la qual feia referència en el seu escrit de resposta de data 13/7/2020.

8. En data 13/07/2020 l'Ajuntament va respondre el requeriment d'informació de data 9/7/2020 aportant la documentació requerida.

9. En data 06/11/2020, la directora de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades va acordar iniciar un procediment sancionador contra l'Ajuntament de Sant Boi de Llobregat per una presumpta infracció prevista a l'article 83.5.a), en relació a l'article 5.1.d); tots ells del Reglament (UE) 2016/679 del Parlament Europeu i del Consell, de 27 d'abril, relatiu a la protecció de les persones físiques pel que fa al tractament de dades personals i a la lliure circulació d'aquestes (en endavant, RGPD). Aquest acord d'iniciació es va notificar a l'entitat imputada en data 17/11/2020.

10. A l'acord d'iniciació es concedia a l'entitat imputada un termini de 10 dies hàbils, comptadors a partir de l'endemà de la notificació, per formular al·legacions i proposar la pràctica de proves que considerés convenientes per defensar els seus interessos.

11. En data 30/11/2020, l'Ajuntament va formular al·legacions a l'acord d'iniciació, que s'aborden a l'apartat 2 dels fonaments de dret.

L'entitat imputada aportava amb el seu escrit documentació diversa.

Carrer Rosselló, 214, esc. A, 1r 1a
08008 Barcelona

12. En data 15/12/2020, la persona instructora d'aquest procediment va formular una proposta de resolució, per la qual proposava que la directora de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades amonestés l'Ajuntament com a responsable, d'una infracció relativa al principi d'exactitud de les dades personals prevista a l'article 83.5.a) en relació amb l'article 5.d) de l'RGPD.

Aquesta proposta de resolució es va notificar en data 08/01/2021 i es concedia un termini de 10 dies per formular al·legacions. El termini s'ha superat amb escreix i no s'han presentat al·legacions.

Fets provats

En data 27/09/2019, als efectes de notificar la liquidació de l'impost d'increment de valor dels terrenys de naturalesa urbana, l'Ajuntament de Sant Boi de Llobregat, a través de l'ORGT - organisme en qui havia delegat la liquidació de tributs- no va emprar l'adreça que la persona denunciant havia comunicat a efectes de notificacions, sinó que va utilitzar l'adreça que constava al padró municipal d'habitants, que era la que per defecte apareixia al programa de gestió de l'impost.

En data 27/12/2018, la persona denunciant havia facilitat a l'Ajuntament una adreça perquè li fos notificada la liquidació de l'impost. En aquella data, quan una persona comunicava una adreça de notificacions a l'Ajuntament, aquesta s'havia d'introduir de forma manual. Doncs bé, la persona que va crear la liquidació de l'impost no va verificar si el ciutadà havia donat una adreça de notificacions i això va propiciar que el sistema agafés com a adreça de notificacions la que constava al padró municipal. Més encara, la persona que va fer la liquidació tampoc no va adonar-se que l'adreça apareixia en situació de baixa en el Padró Municipal d'Habitants.

Fonaments de dret

1. Són d'aplicació a aquest procediment el que preveuen l'LPAC, i l'article 15 del Decret 278/1993, segons el que preveu la DT 2a de la Llei 32/2010, de l'1 d'octubre, de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades. De conformitat amb els articles 5 i 8 de la Llei 32/2010, la resolució del procediment sancionador correspon a la directora de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades.

2. L'entitat imputada no ha formulat al·legacions a la proposta de resolució, però sí que ho va fer a l'acord d'iniciació. Respecte d'això, es considera oportú reiterar a continuació el més rellevant de la resposta motivada de la persona instructora a aquestes al·legacions.

Carrer Rosselló, 214, esc. A, 1r 1a
08008 Barcelona

2.1. Sobre l'absència de vulneració substancial de la protecció de dades

En el seu escrit d'al·legacions davant l'acord d'iniciació, l'entitat imputada exposava que tot i haver-se produït la vulneració del principi d'exactitud de les dades, no s'havia produït una vulneració substancial de la protecció de les dades personals de la persona denunciant. Basava el seu raonament en el fet que no s'havia produït una comunicació de dades a tercers. Afirmava que la notificació va seguir el procediment normatiu establert i, davant l'impossibilitat de lliurar-la, aquesta fou retornada. Finalment, concloïa que no es van comunicar les dades de la persona denunciant a tercers.

Tanmateix, aquesta al·legació no pot prosperar, ja que la vulneració del principi d'exactitud de les dades no requereix que les dades s'hagin comunicat a tercers. En efecte, d'acord amb el principi esmentat, el compliment d'aquest principi requereix del responsable del tractament que adopti totes les mesures raonables per tal de suprimir o rectificar sense dilació les dades inexactes en relació als fins del tractament. En aquest cas, la persona denunciant va comunicar a l'Ajuntament l'adreça correcta a efectes de notificacions, però aquesta dada no es va introduir al sistema informàtic. A més, en no constar adreça de notificacions, el sistema va proporcionar l'adreça que apareixia al padró municipal. Encara més, l'adreça que hi constava apareixia en situació de "baixa" en el padró d'habitants, però la persona que ho va gestionar no se'n va adonar. Doncs bé, és evident que l'Ajuntament no havia establert les mesures adequades per garantir que l'adreça a efectes de notificacions s'introduís de manera efectiva al sistema i s'evités així les notificacions a una adreça inexacta. De fet, l'entitat imputada va reconèixer que actualment la vulneració del principi de exactitud no s'hagués produït, ja que en data posterior als fets imputats es van implantar una sèrie de mesures tècniques i organitzatives que permeten actualitzar les dades de manera automàtica i centralitzada.

Cal reconèixer que les mesures implementades per l'Ajuntament suposen una millora substancial en el procediment d'actualització de les dades.

2.2. Sobre la culpabilitat

L'Ajuntament al·legava que en l'actuació municipal que va comportar la vulneració del principi d'exactitud de les dades no hi va haver dol o intencionalitat, sinó manca de diligència.

Sobre això, en l'àmbit de la protecció de les dades personals, la jurisprudència manté que és irrellevant la intencionalitat del subjecte infractor. Certament, la doctrina majoritària sosté que no es requereix una conducta dolosa, sinó que *"basta la simple negligència o incumplimiento de los deberes que la Ley impone a las personas responsables de ficheros o del tratamiento de datos de extremar la diligencia..."* (SAN de 12/11/2010, Rec 761/2009). En la mateixa línia es pronúncia el Tribunal Suprem, entre d'altres, en la sentència de 25/01/2006, dictada també en l'àmbit de protecció de dades, que estableix que la intencionalitat no constitueix un requisit necessari per tal que una conducta sigui considerada culpable.

Carrer Rosselló, 214, esc. A, 1r 1a
08008 Barcelona

En definitiva, la jurisprudència estableix que no és necessari que la conducta s'hagi produït amb dol o intencionalitat, sinó que és suficient que hagi intervingut negligència o manca de diligència, com seria el supòsit aquí analitzat. Així ho ha declarat la Sentència de l'Audiència Nacional de 05/02/2014 (RC 366/2012) dictada en matèria de protecció de dades, que sosté que la condició de responsable de tractament de dades personals *"impone un deber especial de diligencia a la hora de llevar a cabo el uso o tratamiento de los datos personales o su cesión a terceros, en lo que atañe al cumplimiento de los deberes que la legislación sobre protección de datos establece para garantizar los derechos fundamentales y las libertades públicas de las personas físicas, y especialmente su honor e intimidad personal y familiar, cuya intensidad se encuentra potenciada por la relevancia de los bienes jurídicos protegidos por aquellas normas."*

En base a la jurisprudència exposada, no pot prosperar l'al·legació de l'entitat imputada referent a l'absència de dol o intencionalitat, ja que ha quedat acreditat que en aquest supòsit no es va actuar amb la diligència exigible, ni tampoc no es van complir els deures que la normativa de protecció de dades estableix per tal de garantir el dret a la protecció de les dades personals, com és l'obligació de mantenir les dades actualitzades. Es a dir, en el moment en què es van produir els fets no existien les mesures adequades per tal de rectificar les dades inexactes i evitar que s'utilitzés una adreça que constava en situació de baixa en el padró d'habitants.

És per això que es considera que aquesta al·legació no pot prosperar.

2.3 Sobre les mesures correctores.

Seguidament, l'entitat imputada va aduir que amb posterioritat als fets imputats, concretament a l'any 2019, l'Ajuntament va adoptar un procediment centralitzat per mantenir constantment actualitzades les dades relatives a les notificacions. Així mateix, explicava que va adoptar un model de gestió integrat que permet assegurar la integritat i la traçabilitat de les dades en tot el seu cicle de vida.

D'altra banda, actualment ha sol·licitat al proveïdor del programari una mesura correctora consistent a impossibilitar l'ús de les dades de notificació que hagin estat donades de baixa, com ara l'adreça del padró municipal que consti com a baixa. En aquest sentit, les adreces del padró que constin com a baixa no podran ser utilitzades a efectes de notificacions.

Al respecte, es necessari ressenyar que l'adopció de mesures per corregir els efectes de la infracció no desvirtuen els fets imputats, ni tampoc modifiquen la seva qualificació jurídica. Tanmateix, es reconeix que l'Ajuntament ha actuat amb diligència adoptant mesures tècniques i organitzatives adequades per tal de minimitzar el risc d'utilització de dades inexactes a efectes de notificacions. Per aquest motiu no es creu necessari requerir l'entitat denunciada per tal que implementi mesures correctores addicionals.

De conformitat amb el que s'ha exposat, s'estima que les al·legacions que ha formulat l'Ajuntament davant l'acord d'iniciació han de ser desestimades.

Carrer Rosselló, 214, esc. A, 1r 1a
08008 Barcelona

3. En relació amb els fets descrits l'apartat de fets provats, relatius a principi d'exactitud de les dades personals, cal acudir a l'article 5.1.d) de l'RGPD, que preveu que *“Les dades personals: d) Han de ser exactes i, si cal, s'han d'actualitzar. Cal adoptar les mesures raonables perquè les dades personals inexactes, en relació amb les finalitats per a les quals es tracten, se suprimeixin o es rectifiquin sense dilació (exactitud)”*.

Tal com indicava la persona instructora, durant la tramitació d'aquest procediment s'ha acreditat degudament el fet descrit a l'apartat de fets provats, que és constitutiu de la infracció prevista a l'article 83.5.a) l'RGPD, que tipifica la vulneració de *“a) Els principis bàsics per al tractament, incloses les condicions per al consentiment, d'acord amb els articles 5, 6, 7 i 9”*.

La conducta que aquí s'aborda s'ha recollit com a infracció molt greu a l'article 72.1.a) de l'LOPDGDD, en la forma següent:

“1. En funció del que estableix l'article 83.5 del Reglament (UE) 2016/679 es consideren molt greus i prescriuen als tres anys les infraccions que suposin una vulneració substancial dels articles que esmenta aquell i, en particular, les següents: a) El tractament de dades personals que vulneri els principis i les garanties que estableix l'article 5 del Reglament (UE) 2016/679”.

4. L'article 77.2 LOPDGDD disposa que, en el cas d'infraccions comeses pels responsables o encarregats enumerats a l'art. 77.1 LOPDGDD, l'autoritat de protecció de dades competent:

“(…) ha de dictar una resolució que les sancioni amb una amonestació. La resolució ha d'establir així mateix les mesures que escaigui adoptar perquè cessi la conducta o es corregeixin els efectes de la infracció que s'hagi comès. La resolució s'ha de notificar al responsable o encarregat del tractament, a l'òrgan del qual depengui jeràrquicament, si s'escau, i als afectats que tinguin la condició d'interessat, si s'escau.”

En termes similars a l'LOPDGDD, l'article 21.2 de la Llei 32/2010, determina el següent:

“2. En el cas d'infraccions comeses amb relació a fitxers de titularitat pública, el director o directora de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades ha de dictar una resolució que declari la infracció i estableixi les mesures a adoptar per a corregir-ne els efectes. A més, pot proposar, si escau, la iniciació d'actuacions disciplinàries d'acord amb el que estableix la legislació vigent sobre el règim disciplinari del personal al servei de les administracions públiques. Aquesta resolució s'ha de notificar a la persona responsable del fitxer o del tractament, a l'encarregada del tractament, si escau, a l'òrgan del qual depenguin i a les persones afectades, si n'hi ha”.

Carrer Rosselló, 214, esc. A, 1r 1a
08008 Barcelona

Tanmateix, en aquest cas no cal requerir mesures correctores per corregir els efectes de la infracció, de conformitat amb el que s'ha exposat al fonament de dret 2.3.

Resolució

Per tot això, resolc:

1. Amonestar l'Ajuntament de Sant Boi de Llobregat com a responsable d'una infracció prevista a l'article 83.5.a) en relació amb l'article 5.1.d), ambdós de l'RGPD.

No cal requerir mesures correctores per corregir els efectes de la infracció, de conformitat amb el que s'ha exposat al fonament de dret 2.3.

2. Notificar aquesta resolució a l'Ajuntament de Sant Boi de Llobregat.

3. Comunicar la resolució al Síndic de Greuges, de conformitat amb el que preveu l'article 77.5 de l'LOPDGDD.

4. Ordenar que es publiqui aquesta resolució al web de l'Autoritat (apdcat.gencat.cat), de conformitat amb l'article 17 de la Llei 32/2010, de l'1 d'octubre.

Contra aquesta resolució, que posa fi a la via administrativa d'acord amb els articles 26.2 de la Llei 32/2010, de l'1 d'octubre, de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades, i 14.3 del Decret 48/2003, de 20 de febrer, pel qual s'aprova l'Estatut de l'Agència Catalana de Protecció de Dades, l'entitat imputada pot interposar, amb caràcter potestatiu, un recurs de reposició davant la directora de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades, en el termini d'un mes a comptar des de l'endemà de la seva notificació, d'acord amb el que preveuen l'article 123 i següents de l'LPAC. També pot interposar directament un recurs contenciós administratiu davant els jutjats contenciosos administratius, en el termini de dos mesos a comptar des de l'endemà de la seva notificació, d'acord amb els articles 8, 14 i 46 de la Llei 29/1998, de 13 de juliol, reguladora de la jurisdicció contenciosa administrativa.

Si l'entitat imputada manifesta a l'Autoritat la seva intenció d'interposar un recurs contenciós administratiu contra la resolució ferma en via administrativa, la resolució se suspendrà cautelarment en els termes previstos a l'article 90.3 de l'LPAC.

Igualment, l'entitat imputada pot interposar qualsevol altre recurs que consideri convenient per defensar els seus interessos.

La directora,